

Kommunala Pensionärsrådet Protokoll 2019-09-12

§ 28-37

Plats och tid

Stadshuset, Sjuntorpsrummet, kl 15-17

Ledamöter

Sven-Åke Möll (s), Ordförande, Kommunstyrelsen
Patricia Valeria-Labrana (s), Kommunstyrelsen
Bedros Cicek (kd) Kommunstyrelsen
Wera Larsson, SKPF
Siv Kriewitz, PRO Södra
Barbro Åkerblad, RPG Missionskyrkan
Kjell Gunnarsson, SPF Södra Väne
Berth Johansson, SPF Flundre
Britta Karlsson, RPG Pingst
Ingemar Apelstig, SPF Trollhättan
Roger Johansson, PRO Trollhättan

Övriga närvarande

Gunilla Hansson, Serviceförvaltningen (SF)
Anna-Sara Persson, Serviceförvaltningen (SF)
Anette Kronlid, Omsorgsförvaltningen (OF)
Johanna Nyman, OF
Lena Johansson, OF
Christina Christiansson, OF
Marianne Brattberg, OF
Katarina Nyman, sekreterare

Vid anteckningarna

.....
Katarina Nyman, sekreterare

Justeras

2019-09-18

.....
Ordförande, Sven-Åke Möll

.....
Justerande, Barbro Åkerblad

KPR § 28 Mötets öppnande

Sven-Åke Möll hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

KPR § 29 Val av justeringsman

Barbro Åkerblad vals att justera protokollet.

KPR § 30 Föregående mötes protokoll

Inga oklarheter i förra protokollet, protokollet läggs till handlingarna.

KPR § 31 Inköp i hemtjänsten via e-handel

Anette Kronlid och Johanna Nyman arbetar som verksamhetsutvecklare Valfärdsteknik på Omsorgsförvaltningen (OF). Ledorden i omsorgsförvaltningen är trygg, självständig, och delaktig.

Anette och Johanna arbetar med att implementera och testa teknikstöd i olika projekt, till exempel inköp via e-handel, se bilaga 1. Det kan vara till exempel att använda surfplattor tillsammans med äldre, eller att inom socialpsykiatrin använda teknik för personer som har svårt att planera och strukturera sin dag.

Brukarnära teknik är det som brukaren själv använder. Processnära teknik är ett verktyg för personal. Personalen använder också tekniken tillsammans med de äldre, så inga förkunskaper krävs för att använda den.

I staden finns 350 insatser där äldre har hjälp med inköp. Att använda teknik gör att man får bättre användning av sina personalresurser och en högre delaktighet för de äldre. Istället för att hemtjänstpersonal åker hem till personen, hämtar lista och kontanter eller kontokort och sedan handlar i affären. Personal får mer tid över i hemmet tillsammans med den äldre istället för att spendera tiden i affären. Den äldre får också möjlighet att se alla olika typer av mat och produkter och får därmed ett mer varierat utbud, samt att man kan se vilja olika erbjudanden som finns.

Ett pilotprojekt har gjorts med ICA Jätten efter en upphandlingsprocess. Stavregården, Träffen och Humlan har varit med i projektet. Frågor man ställde sig inför projektet var bland annat:

- Kan det påverka hälsan om man äter med varierat?
- Får man en ökad känsla av kontroll över sin ekonomi?
- Är det ett bättre arbetssätt utifrån säkerhetssynpunkt?
- Förbättrad arbetsmiljö?

Några av de positiva effekterna:

- Får inspiration på vad man kan äta och vågar testa nytt

- Möjliggör dialog kring kost och hälsa
- Större kontroll över ekonomin så man ser direkt vad maten kostar
- Mer tid tillsammans med de äldre

Några av de mindre positiva effekterna:

- Går ej att panta.
- Vissa varor går inte att handla via e-tjänst, till exempel dagstidning, färsk fisk/skaldjur, lösgodis och blommor.
- Upplevelse att det är dyrare.
- En del svårigheter att förstå hur man skaffar medlemskort och kontokort och verifiering av dessa.

Effekter på personalen

- Möjlighet att lägga inköpen över hela veckan istället för vissa dagar då det är rabatt i fysisk butik.

Beslut är taget att införa arbetssättet för de personer som inte har beslut om ledsagning. De kommer fortsatt att handla i butik med ledsagning. Alla som omfattas har fått ett informationsbrev och det finns manualer på hur det ska gå till. Man behöver inte ha den tekniska utrustningen själv hemma, personalen tar med den.

Tidsplanen för implementering är att 10 av 20 hemtjänstgrupper sker under hösten.

Kommunala pensionärsrådet hälsar Anette och Johanna välkomna tillbaka att berätta hur implementeringen gått.

Kommunala pensionärsrådet undrar om det finns olika alternativ för betalning och om det finns någon möjlighet att välja vilken butik man vill handla från.

Betalning kan ske direkt vid köpet med kontokort och bank-id eller bankdosa, ICA-kort med betalfunktion och kod eller med faktura. Eftersom ICA Jätten vann upphandlingen finns inte möjlighet att välja någon annan butik. Med det tidigare systemet var det närhetsprincipen som gällde.

KPR § 32 Matutredning

Gunilla Hansson och Anna-Sara Persson från Serviceförvaltningen (SF) berättar att det 2018 gjordes en köksutredning för att se vilken status köken har och vilka möjligheter finns för den framtida måltidsproduktionen och möjligheten till att distribuera kyld mat till äldre i hemmet, se bilaga 2. Köken behöver renoveras för att klara framtidens krav och demografiska förändringar, samt för personalens arbetsmiljö samt enligt livsmedelslagen. Förslag som ska till kommunstyrelsen för beslut rör bland annat hur många produktionsenheten förvaltningen ska ha samt om maten ska vara varm eller kyld. Man behöver också tänka på hur maten ska hanteras vid en extraordinär händelse.

Det kommer behövas stora investeringar framöver för att nå kvalitet i lokalerna. Centralköket ligger i Håjums industriområde. Där produceras ca 9-13 000 portioner dagligen till stadens skolor.

Man har tittat på hur man kan hantera matdistribution till äldre med kyld mat. Serviceförvaltningen ansvarar bara för själva produktionen och distributionen, resten hanterar personal från bistånd. Fördelar med kyld mat är bland annat att den äldre själv kan välja när man vill äta och vilken maträtt man vill ha.

Det finns många olika åsikter om huruvida det är bra eller dåligt med kyld mat. Erfarenheter från representanter i kommunala pensionärsrådet visar att en del upplever det som bra med kyld mat och att den smakar bra, medan andra tycker att det känns bökit att få många matlådor på en gång och att maten inte smakar lika bra.

Kommunala pensionärsrådet framför att det känns tråkigt med gemensam matsedel på de restauranger som finns i lunchrestaurangerna på äldreboendena. Det hade varit bättre om det var olika menyer så att man kunde välja det man helst ville ha. Gunilla och Anna-Sara förklarar att matsedlarna planeras för 13 veckor i taget och att det är möjligt att lägga in önskemål. Meny går att få från varje kök. Tidigare kunde man läsa matsedel i 7 dagar men tidningen har upphört.

Matpatrullen har varit på centralköket på besök och det var en positiv upplevelse.

Ordförande hälsar serviceförvaltningen välkomna tillbaka när de kommit längre i processen.

KPR § 33 Motion "Brukare"

Marianne Brattberg berättar om besvarandet på en motion om att byta ordet brukare mot vårdtagare eller omsorgstagare, som inkom från Annika Johansson (M).

Marianne berättar att hon tittat i socialstyrelsens termbank för att se vilka ord som finns med där. Det är viktigt att ha en enhetlig benämning nationellt för att vi ska veta att vi pratar om samma sak. Inom hela socialtjänstens område har man valt ordet brukare. Det har man gjort på grund av att vårdtagare handlar om personer som tar emot vård och då exkluderar man de som inte tar emot faktiskt vård utan annan typ av stöd.

Omsorgstagare exkluderar också en mängd människor som har insatser via socialtjänster. Alla beslut omfattar inte omsorg. Brukare är det som passar bäst på de flesta. Detta innebär att även om ordet brukare för många inte känns som ett bra ord, så är vårdtagare och omsorgstagare inte nödvändigtvis bättre. Brukare är det ord som organisationen använder internt, inte i mötet med personerna som man arbetar med och för. Pratar man om personer på till exempel ett boende använder man termen boende istället.

Även om ordet brukare inte känns optimalt anser kommunala pensionärsrådet att ordet brukare fungerar bra att använda utifrån den presentation som gjorts.

KPR § 34 Ekonomirapport och beslut om besparingar

Lena Johansson och Christina Christiansson från omsorgsförvaltningen presenterar förvaltningens ekonomi och förslag på besparingsåtgärder.

Junirapport en visar ett underskott på 36 miljoner i hela förvaltningen, se bilaga 3. En ny rapport väntar efter augusti. På vård och omsorg är det minus 16 miljoner. Underskotten finns främst hos hemtjänsten, framför allt på utförarenheterna.

En orsak är till exempel att rätten till heltid har införts, vilket innebär att det är svårt att få ihop scheman som sedan lett till underskott. Det fanns också statliga stimulansmedel som har upphört 2019. De underskott som finns på boenden nu motsvarar de statliga medel som man tidigare fått.

Alla nämnder har fått uppdrag att spara och få en budget i balans. För OF beslutades i januari 2019 en generell neddragning med 1 %, ta fram sparförslag med konsekvensbeskrivningar samt att månadsvis presentera det ekonomiska, personella och verksamhetsmässiga läget för nämnden.

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i februari gäller sänkt sjukfrånvaro, stänkta kostnader för övertid, sänkta kostnader för externbemanning samt optimerad schemaläggning.

Kommunala pensionärsrådet ställer frågan om det är många som vill sluta med det nya schemat? Man har hört att personal upplever det som att man inte vet i förväg hur schemat kommer att se ut. Lena förklarar att några få tycker att det är dåligt och säger att de ska sluta. Det är stora utmaningar rent generellt på grund av den demografiska situationen där personer i arbetsför ålder minskar. Det är även en jämställdhetsfråga med rätten till heltid då yrkeskåren är starkt kvinnodominerad.

Man har ett system med 12-veckors schema. Efter 4 veckor ser man över schemat igen, eftersom det kan hända saker med brukaren. Man får alltid sitt schema 2 veckor innan. Man använder sig av hälsosamma scheman där man tar stor hänsyn till exempelvis veckovila, dygnsvila med mera.

Pensionärsrådet undrar hur sommaren har fungerat. Lena Johansson meddelar att sommaren har fungerat både bra och dåligt. Det har funnits svåra informationsöverföringar mellan sjukvården och kommunen. Första sommaren med centraliserad schemaläggning och viss brist i kommunikationen gjorde att det krånglade ibland och det har varit en del sjukfrånvaro. Ungefär 250 sommarjobbare, varav ca 500 som sökte. Sommarpersonalen har varit bra.

KPR § 35 Övriga frågor

Inkomna frågor: **"Ronden" är den avgiftsfri från 1/7-19? Får ej ersättning om man åker annat färdmedel?** Svar: Från och med 1 juni 2019 gäller ett nytt regelverk för sjukresa samt ändringar av egenavgifter och ersättningar. I första hand ska sjukresa ske med kollektivtrafik. Ersättning för privat bil är 1,85 kr/km. Du får ersättning för den del av kostnaden som överstiger egenavgiften. Egenavgiften är 100 kr per enkel resa. Detta innebär att de första 5,4 milen inte ersätts. Ronden är en specialanpassad buss för sjukresenärer som går till de stora sjukhusen i Västra Götalandsregionen. För dig som ska till och från ett vårdbesök är Ronden kostnadsfri när du förbokar din plats. Läs mer på:

<https://www.1177.se> VG-regionen har bjudits in till utbildningsdagen den 31/10 för att kunna lämna utförligare information.

"Lilla hjälpen" Fungerar den ännu? Rykten har gått att den inte finns. Vad ingår i denna i så fall och hur får vi ut informationen? svar: Lilla hjälpen fungerar och har inte lagts ner. Läs mer på: <https://www.trollhattan.se/startsida/omsorg-och-hjalp/hjalp-i-hemmet/fixartjanst/> Broschyrer delas ut.

Finns "information" att det bara gäller året ut?

Vet ni hur långt det avancerat med bara 3 zoner i Västra Götaland vad gäller kommunikationer? Svar från Regionen/Västtrafik: målet är att 3 zoner ska vara infört i slutet av år 2020.

Reglemente: De ändringar som pensionärsrådet föreslagit gällnade reglementet tas upp på Kommunstyrelsens möte den 2 oktober. Efter rådets sammanträde har beslutats att ärendet kommer att tas upp i kommunstyrelsen 23 oktober.

Rådet vill även framföra en eloge till Gigi för pressmeddelande i början på sommaren.

KPR § 36 Nästa Möte

Nästa möte med Kommunala pensionärsrådet: torsdagen den 5 december, kl 14.30-17, Gulsparven, Furulundsvägen 3.

Utbildningsdag 31 oktober, ca 9-15.

KPR § 37 Mötets avslutande

Sven-Åke Möll avslutade mötet.

Välfärdsteknik

► Trygg ► Självständig ► Delaktig

Trollhättans stad
Omsorgsförvaltningen

Verksamhetsutvecklare – välfärdsteknik

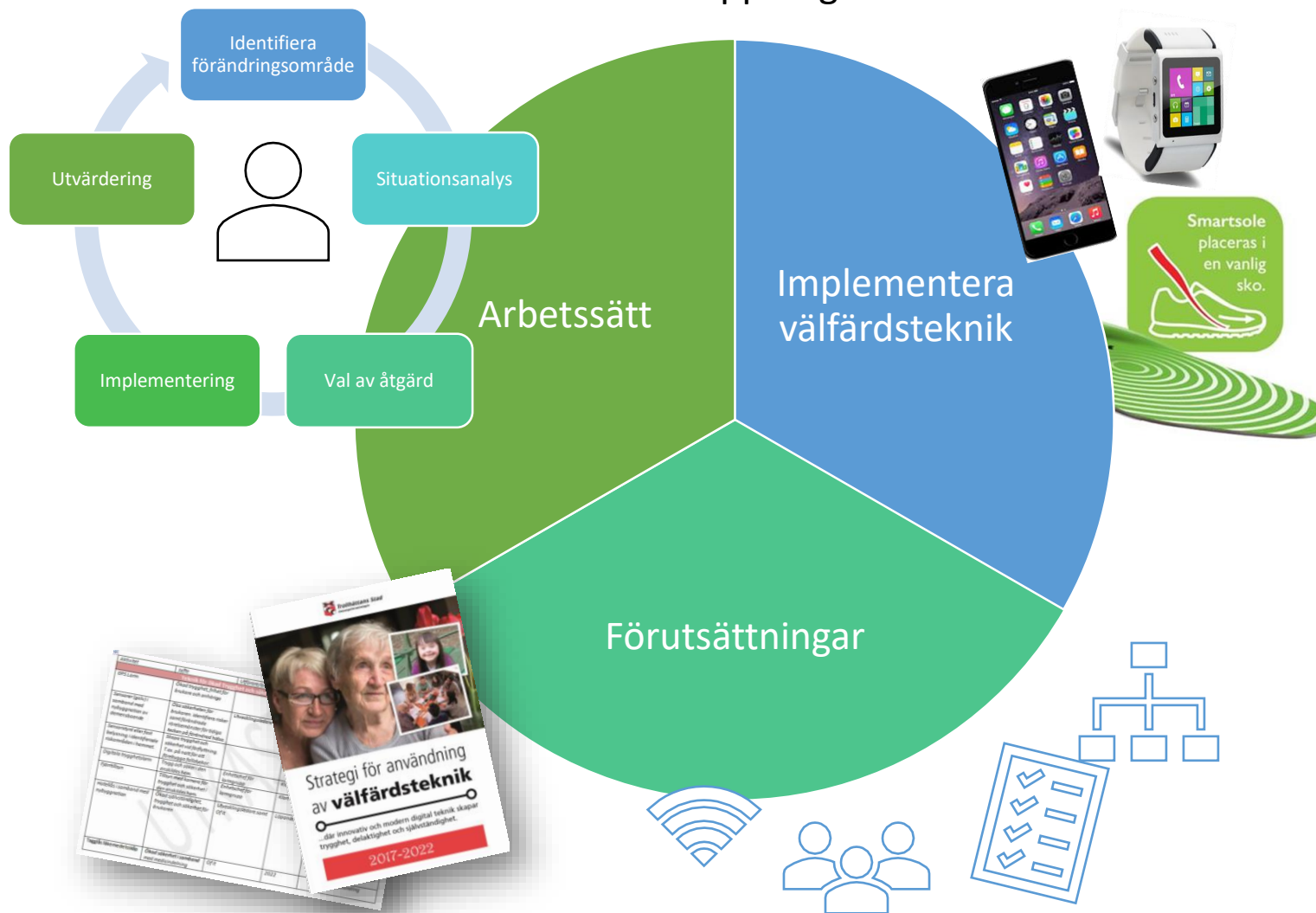
Anette.kronlid@trollhattan.se

Johanna.nyman@trollhattan.se

Bakgrund

Vårt uppdrag

Stora samhällsförändringar

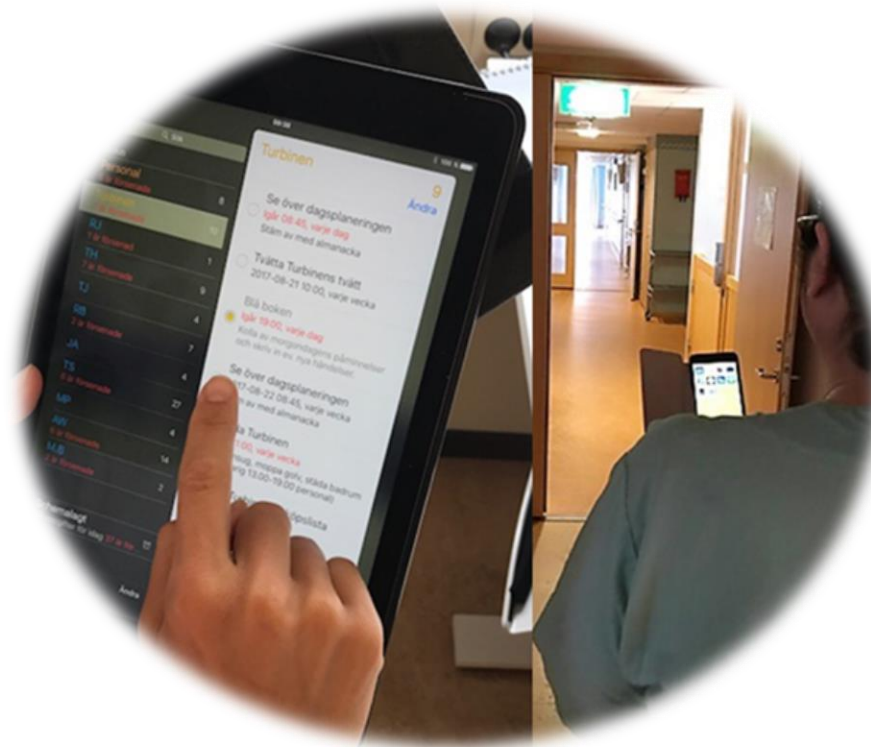
Välfärdsteknik

Brukarnära teknik

Processnära teknik

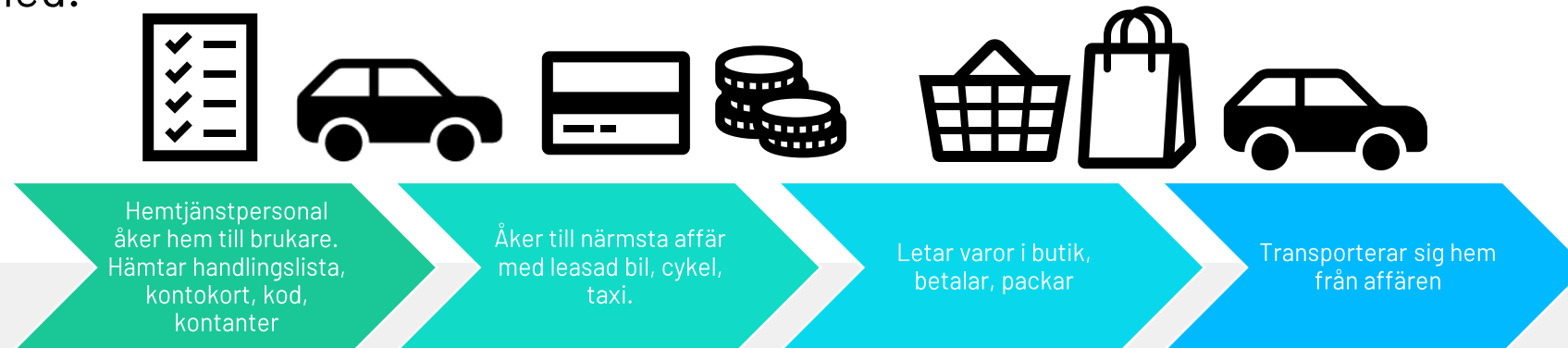

Bakgrund

Utför ca 350 insatser (VO, hemtjänst) i form av dagligvaruinköp

(brukare ej med)

- Brukare som ej kan följa med vid inköp har svårt att vara delaktiga, vet ej vad som finns, vad saker kostar, äter ensidigt.
- Hemtjänsten hanterar kontanter och kontokort utanför hemmet.
- Hemtjänsten bär tunga kassar och lägger mkt tid på transport och inköp där brukare inte är med.

Utvärdering E-handel 2018 -09 - 27

- Stavregården
- Träffen (LSS)
- Hemtjänst Humlan/Sylte

Pilotstudie

Mål

Brukare ska uppleva ökad *självständighet, delaktighet och trygghet i samband med insatsen inköp.*

Syfte

- *Ökad delaktighet, självständighet och tillgänglighet för brukare i samband med inköp.*
- *Skapa trygghet och säkerhet genom minskad kontanthantering och färre tunga lyft samt prioritera personalresurser för stöd i hemmet istället för vid praktiskt utförande av inköp.*
- *Använda personalresurser på ett fördelaktigare sätt.*

Handla mat på nätet

mätbara effekter

- Delaktighet
- Valfrihet - Inspiration
- Hälsa
- Ekonomi
- Säkerhet
- Effektivare resurs användning

"Brukare har nu
möjlighet att handla
glass och
drickabackar"

"Många upplever att de får inspiration
om vad de kan äta. Ta del av erbjudanden
på ett annat sätt. Många handlar andra
saker än innan tex vågar testa nya
märken eller handlar sådant som de var
länge sedan de åt. Resonerar om vad
som är nyttigast och vad man åt när man
var liten osv."

"Brukare känner större kontroll
över sin ekonomi och kan
justera inköpen utifrån vad
saker kostar."

"Brukare som e-handlar inom
LSS känner sig inte så stressade
och känner att det får mer tid
att leta efter varor och välja
nya varor...."

"En del trycker själva på
skärmen medans en del
resonerar man med och gör
beställning åt, i dialog."

"Det blir nästan som att går runt i
affären och välja. "En känsla av att se
saker man blir sugen på och som man
inte ätit på länge. tex välja den sortens
bröd man vill ha genom att få se bild på
de olika sorterna"

Vad säger brukarna?

Identifierade negativa effekter

- Får ej tjänsten panta burkar utförd.
- Kan ej handla vissa tidningar, färsk fisk/skaldjur, lösgodis, vissa blommor
- Blir mkt påsar (pappers).
- En del upplevde att det är dyrare.
- Har varit en del krångel att förstå hur man skaffar medlemskonto och kontokort och verifiera dessa.

Vad säger brukarna?

Exempel på identifierade effekter

- Personalresurserna används nu i hemmet i stället för i butik. Både personal och brukare har uttryckt att det är trevligt att sitta ner och diskutera handlingen och vad som ska köpas istället för att personalen hämtar en färdigskriven lapp.
- Mer variation på inköpen och bättre koll på vad som behövs handlas. Mindre svinn för den enskilde.
- Med e-handel går det att utföra inköp när som helst på dygnet vilket medför att insatsen kan planeras utifrån brukarens behov och personaltäthet. Textnattpersonal kan göra handlingen tillsammans med brukaren på kvällen om det passar bättre.

Vad säger personal?

Exempel på identifierade effekter på arbetsmiljö

- Undviker att hantera de äldres pengar, kort och andra värdehandlingar. Kort och pengar lämnar inte brukarens hem.
- De slipper bära tunga kassar
- Minskad transporttid
- Behöver inte leta efter varor och packa i butik
- Minskad risk för byte av varor, missförstånd pga. av språk (berör både personal och brukare)

Vad säger personal?

Handla mat på nätet

mätbara effekter

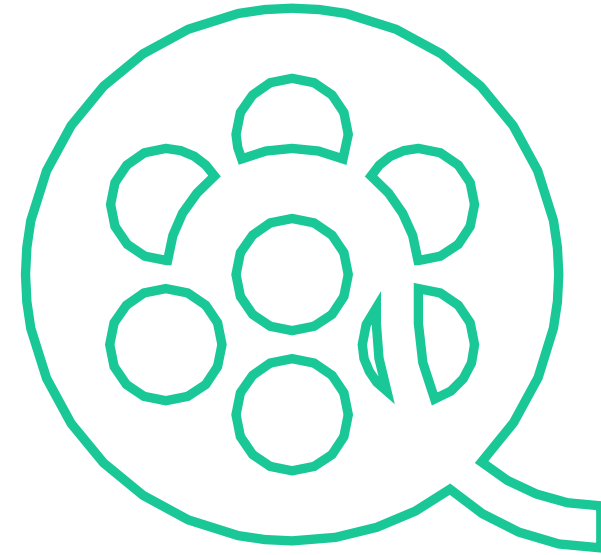

- Delaktighet
- Valfrihet - Inspiration
- Hälsa
- Ekonomi
- Säkerhet
- Effektivare resurs användning

Informationsmaterial

Informationsfilmer

<https://www.youtube.com/watch?v=EfnsM5p3mw&t=14s>

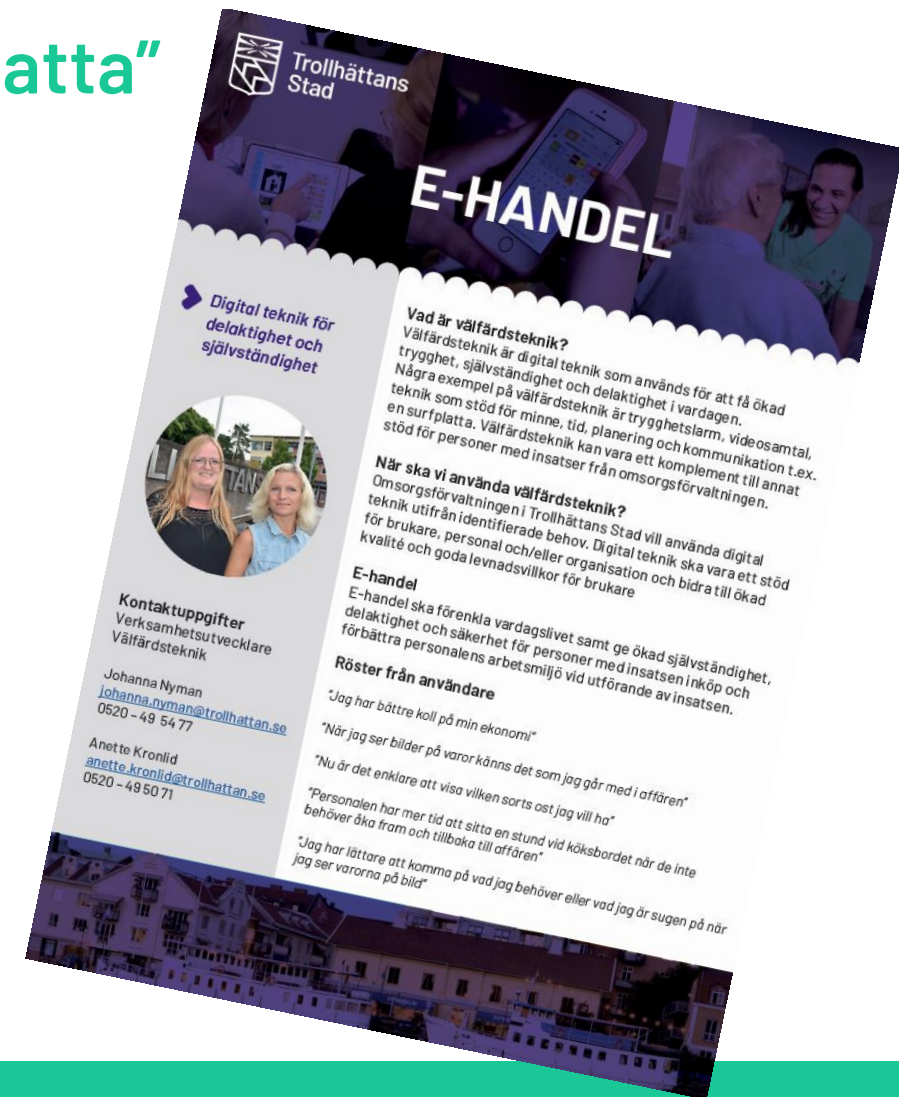

Informationsmaterial

Finns på intranätet "OF matinköp med surfplatta"

- Informationsbrev från förvaltningen (v36)
- Informationsbroschyr (v36)
- Manual "så här går det till" (personal)
- Frågor och svar finns på intranätet

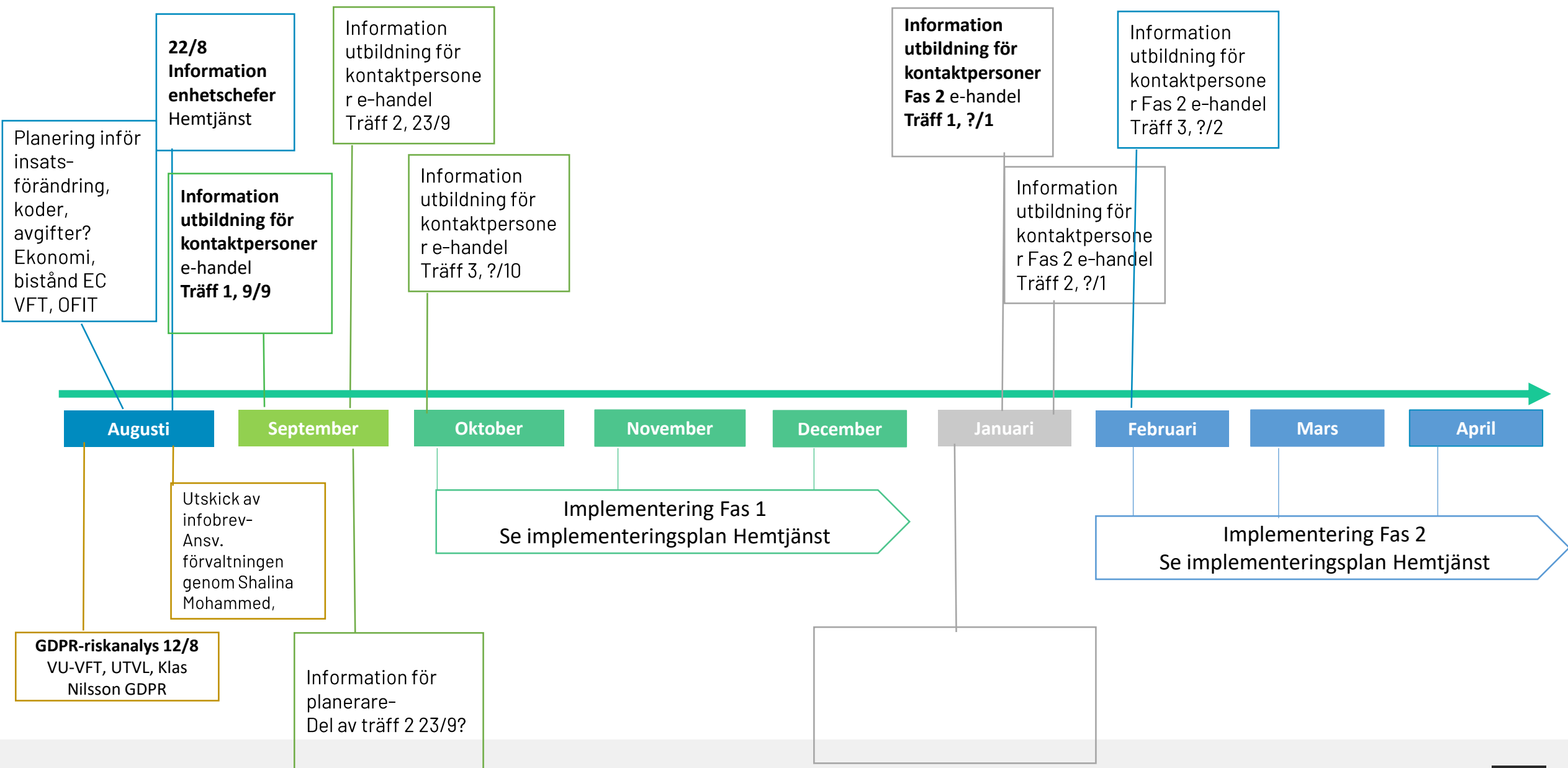
https://stadsportalen.trollhattan.se/mina_rum/0227/_layouts/15/start.aspx#/

E – handel

- Upphandling
- Insatsen ingår i hemtjänstavgiften och beräknas som tidigare
- Den enskilde betalar inte leverans och behöver inte ha egen teknik.
- Får stöd med inköpet och uppackning utifrån behov

Implementeringsplan

Tack!

Anette.kronlid@trollhattan.se

Johanna.nyman@trollhattan.se

Pensionärsrådet

12 september 2019

Gunilla Hansson, Förvaltningschef

Anna-Sara Persson, Utvecklingsledare

Serviceförvaltningen

-
- Köksutredning om framtida måltidsproduktion
 - Kyld matdistribution till hemtjänsten
 - Gemensam matsedel inom äldreomsorgen

Frågor och funderingar?

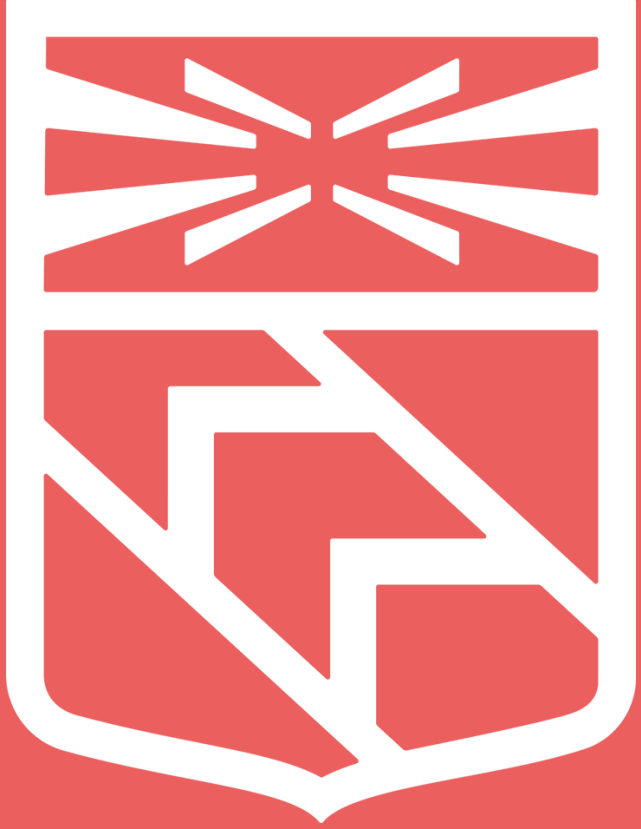

Tack för att vi fick komma!

gunilla.e.hansson@trollhattan.se

anna-sara.persson@trollhattan.se

Junirapport och besparingar

Omsorgsnämnden 2019

Junirapport 2019

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mars rapport	April rapport	Maj rapport	Juni rapport	Aug Rapport	Bokslut 2019
Vård & oms nämnd	886	2 963	9 126	8 100	9 650	20 350	17 050		
Vård & oms enh	-4 470	-18 550	-20 852	-16 300	-19 550	-31 950	-33 150		
Summa VO	-3 584	-15 587	-11 726	-8 200	-9 900	-11 600	-16 100	0	0
OFF nämnd	1 996	-154	-6 736	-13 350	-13 400	-16 800	-17 800		
OFF enheter	-3 920	-911	-6 569	-7 500	-4 950	-6 250	-6 450		
Summa OFF	-1 924	-1 065	-13 305	-20 850	-18 350	-23 050	-24 250	0	0
Soc psyk nämnd	376	1 234	2 065	300	300	300	300		
Soc psyk enheter	652	1 977	2 054	2 750	2 750	2 750	2 300		
Summa SP	1 028	3 211	4 119	3 050	3 050	3 050	2 600	0	0
Förv.ledning	-953	628	-117	-1 450	-1 400	-1 400	-1 400		
Nämnd	-5	-49	-91	-50	0	0	-100		
Förvaltningens bedömning						3 000	3 000		
Summa	-5 438	-12 862	-21 120	-27 500	-26 600	-30 000	-36 250	0	0

Junirapport 2019

Vård och omsorg					
Verksamhet	Budget	Tot enheter	Nämnd	Totalt	%
Biståndsenheten	13 646	-550	0	-550	-4,0%
Bemanningsenheten	16 227	300	0	300	1,8%
Gemensamt VO	42 484	-1 650	2 600	950	2,2%
Hemtjänst	210 903	-17 100	7 700	-9 400	-4,5%
Servicehus	1 226	0	-550	-550	-44,9%
Kortidsboende/vård	33 659	-100	-650	-750	-2,2%
Dagverksamhet	5 639	500	0	500	8,9%
Öppen verksamhet/Träffpunkt	2 863	0	0	0	0,0%
Anhörigstöd	2 532	0	0	0	0,0%
Bostadsanpassning ö 65	5 592	0	700	700	12,5%
Bostadsanpassning u 65	2 400		700	700	29,2%
Somatikboende	75 377	-3 250	3 200	-50	-0,1%
Demensboende	138 791	-8 450	3 000	-5 450	-3,9%
Hälso och sjukvård	71 244	-3 350	-100	-3 450	-4,8%
Rehab, hjälpmedel	27 931	500	0	500	1,8%
Färdtjänst	7 015	0	450	450	6,4%
Prognos helår	657 529	-33 150	17 050	-16 100	-2,4%

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i januari

- Generell neddragning med 1%
- Förvaltningen får i uppdrag att ta fram sparförslag och konsekvensbeskrivningar
- Förvaltningen ska varje månad presentera det ekonomiska, personella och verksamhetsmässiga läget för nämnden
- Alla chefer och medarbetare ska tas sitt ansvar i det kommande förändringsarbetet

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i februari

- Sänkt sjukfrånvaro 25% 6 mnkr
Åtgärder har påbörjats i samverkan med personalkontoret och Hälsan, jan-aug 2019 har kostnaderna ökat med 10,3% (2 035tkr)
- Sänkt kostnader för övertid med 50%, 3,6 mnkr
Har minskat med 26,7% (2 658 tkr), jan – aug
- Sänkt kostnader för externbemanning, 2,8 mnkr
Kostnaden för extern bemanning har minskat med 38% (2 856 tkr).
- Optimera schemaläggning 8 mnkr

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i februari

- Minskad administration 0,9 mnkr
1,0 tjänst vakant från januari, 1,0 tjänst pensionsavgång i augusti
- Valfärdsteknik 3,3 mnkr
Upphandling; handla digitalt till brukare
Tekniska lösningar på viss tillsyn på natten.
Ta bort en nattpatrull
- Effektivisera boendestruktur 7 mnkr
- Totalt 31,6 mnkr

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i juni

- Säga upp avtal med Vänersborg om korttidsplatser, Regnbågen från 1 jan 20, ca 1,4 mnkr
- Avveckla Slottsön 6 boende platser för yngre dementa, från hösten 2019, 3 mnkr
- Avveckla Kastanjebacken 20 pl vård och omsorg. Brukare flyttas till nya boendet på Hagtorsstigen, slutet 2020, 8,4 mnkr
- Fyra LSS-boende flyttas till gamla Kastanjebackens lokaler, Början 2021, 2,6 mnkr

Nämndens beslut om besparingar under 2019 i juni

- Arbetspass på natten – minskas från 10 till 9 timmar, 3 mnkr
- Ändra start och stopptider för dagligverksamhet i syfte att minska kostnader för omsorgsresor.
- Minskad kostnad för administration, planerare hemtjänst 2,2 mnkr, en områdesassistent 0,4 mnkr, minska en enhetschef 0,4 mnkr.
- Kyld mat i matdistribution inom hemtjänsten, 4 mnkr

